

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

33. Tertia Epistola Episcopi Apamiensis ad Regem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

quin Nos, pro Vicaria Christi Domini in universam Ecclesiam potestate, quâ fungimur quamquam indigni immerentesque, & pro solitudine, quam debemus unicuique Christi fidelium ad paternum patrociniū Nostrum confugiēti, cogemur de opportunis remedijs seriò cogitare.

Datum Romæ die 18. Januarij 1679.

Documentum XXXIII.

Tertia epistola Illustrissimi & Reverendissimi
Episcopi Apamiensis ad Regem Christianissimum.

Apamijs 6. Junij 1679.

Quandoquidem DEUS operâ Majestatis Vestræ pacificandæ toti Europæ usus est, spem concepi, fore ut eodem quoque tempore humillimis meis precibus placata Majestas Vestra pacem alijs concessam, Episcopo ejusque afflictissimæ Ecclesiæ haud esset negatura. Quintusdecimus jam mensis agitur, cum omnes Episcopatus mei proventus, qui vid. Patrimonium Christi sunt, & ex meris Decimis conflantur, subtrahuntur mihi, & tamen toto hoc tempore nihil eorum omisi, quæ ad omnes officij mei partes explendas necessaria videbantur. Enimverò nullius culpæ mihi conscius sum, ob quam meritis hanc poenam videri possim, nisi quòd juramentum fidelitatis jam ante quatuor & triginta annos Majestati Vestræ præstitum inscribi non fecerim: & planè testari possum, non hoc ex minori aut observantia, aut veneratione erga Majestatem Vestram provenisse, sed ex solo offendendi Numinis metu, si juramentum illud violâssem, quo conservandis juribus ac privilegijs Ecclesiæ meæ, cum Episcopali Dignitate in-

R. r. signirer.

allia
ndicata
Ca III
230

signifer, tam solemniter, sancteque me obstrinxi: jura-
 mentum inquam illud, quo pro juribus ac libertate Eccle-
 siæ Sponsæ Jesu Christi tuendis, facultates ac vitam, imita-
 tione tot aliorum Sanctorum, qui idem jucundissimo ani-
 mo præstiterunt, profundere compellerer. Numquid enim
 Majestati Vestræ æquum videtur, ut cum pro sustinendis
 rationibus Principum hujus Mundi tot hominum millia
 intrepidè morti occurrant, nullus tamen sit, qui pari ardore
 ac firmitate Ecclesiæ causas amplectetur? & quàm infelix
 Principum conditio fuerit, si, cum homines sint, ideoque
 & errare ipsi, & seduci ab alijs possint, cogamur tamen
 eorum voluntati ac imperijs obtemperare, etiam cum ali-
 qua jubent Divinis legibus adversa? Quin potius cre-
 diderim ego, nullum majus aut amoris, aut fidelitatis argu-
 mentum in Principem suum fore, quàm si malè aliquid
 agenti jubentive (quod sæpè ignari, præterque intentionem
 faciunt) cooperari nolis, ac criminis societatem recuses.
 Et abundantè planè cum sacræ, tum profanæ historiæ Epi-
 scoporum Procerumque Regionum exemplis, qui cum
 Dominis iniqua imperantibus generosè obstiterint, gratiã
 apud Principem magis magisque floruerunt. Hæc Majes-
 tati Vestræ tam sunt nota, ut ijs immorari non sit necesse.
 Adulatur planè Majestati Vestræ, qui persuadere Ei co-
 nantur, Regaliam jûs esse Ejus coronæ ac Regiæ potestati
 annexum, cum tamen, si brevitatis epistolæ debita non
 prohiberet, facile demonstratu esset, nihil aliud esse Re-
 galiam, quàm Privilegium, contra primævam Ecclesiarum
 libertatem Principibus concessum; idque tam certum &
 apud omnes in confesso est, ut intrepidè asseverare possim
 numquam nisi ultimis hisce diebus de hac veritate dubita-
 tum esse. Sed nec jus Regaliæ percipiendæ Majestati Ve-
 stræ

stræ hæcenus adscriptum fuit, nisi Ipsa aut Possessionem memoriam hominum excedentem, aut Privilegia ostendisset Lugdunensi Concilio antiquiora. Hoc enim à quatuor jam seculis in Gallijs receptum sub pœna excommunicationis districtè prohibuit, ne Regalia ad Ecclesias hæc servitute hæcenus liberas (inter quas est Apamienfis) extenderetur.

Hæ sunt ergo rationes, quibus justitia illius causæ nititur, quam ego defendendam suscepi; & possum Majestati Vestræ affirmare, tam esse illam omnibus æqui bonique amantibus perspectam probatamque, ut nullum mirandi finem faciam, fuisse qui Majestatem Vestram hæc omnia hæcenus celaverint; imò post Summi etiam Pontificis super hoc argumento Majestati Vestræ significatas intentiones pergant nihilominus tanti momenti veritates, ac Principi tam æquo rerumque intelligenti, alienis falsisque coloribus fucare, multoque aliter, quam se habent, proponere.

Me administratione omnium preventuum spoliârunt, idque tam inclementer, ut ne quidem vitæ necessaria reliquerint, quæque etiam flagitiosissimis permittuntur, cum tamen jus necessaria à subditis percipiendi ex Lege Divina proveniat; neque id sit meræ gratuitaque fidelium liberalitatis, sed potius actus necessariæ justitiæ, ac obligationis à Christo subditis impositæ, ut vid. temporalia præstent, à quibus Verbi Divini ac Sacramentorum spiritualia alimenta perceperunt, & ideò Beatus Paulus hoc ipsum jus necessaria alimenta à Fidelibus petendi Apostolis competere fatetur; nec dubium est, ab Apostolis ad Episcopos legitime eorum Successores transfisse. Nulla ergo potestas humana oraculo Christi Domini derogare potest, assentis: *Dignum esse Mercenarium mercede suâ*; & Apostoli:

allia
indicata
ca III
230

Neminem suis stipendijs militavisse, & eum qui oves pascit, ab ovibus vicissim pascendum esse, pronuntiantis. Quod ergo Episcopi necessaria vitæ à subditis suis, hoc est, proventus Episcopales recipiant, juris est naturalis Divinique. Nunc verò parùm fuit Majestatis Vestræ Ministris, ut me Septuagenarium Episcopum, ac morbis conflitantem, omnibus Episcopatus mei proventibus spoliarent, nisi etiam omnia quoque subsidia, quæ à Capitulo meo Cathedrali expectare debebam, æquè subducerent: nam ex duodecim Canonicis, qui Collegium hujus meæ Ecclesiæ componunt, novem planè abdicarunt, nullâ nec servitorum, quibus alij quindecim, alij viginti annos de sua Ecclesia beneficii sunt, habitâ ratione; nec votorum Religiosæque Professionis, quæ illos ob promissam stabilitatem uni Ecclesiæ adstringit, nec vagari permittit. Taceo excessus ultimæ crudelitatis in eisdem Canonicos exercitæ, quæ uti omnes justitiæ & humanitatis leges perverterunt, ita fidem superarent, nisi documenta præstò essent adeò certa & indubitata, ut credere etiam inviti compellamur. Quod si quæras, quodnam tandem sit illud crimen, quod plecti meruit tam indignis tàmque inhumanis modis? Illud unum affertur, quòd vid. Deum offendere verebantur, si Ecclesiæ non obtemperassent, ac censuras contempnissent, quas ego ex præscripto Sacrorum Canonum ijs comminari sum coactus, qui Regaliam meæ Ecclesiæ imponere conabantur, cum tamen compertissimum sit, eam semper intra terminos Juris communis liberamque steris. Sed quod omnem admirationem superat, illud est, Canonicis, quos Regij Ministri expulerant, alios suffectos esse ex omni ferè Gallia, ac sine delectu conductos, aut vid. alterius Instituti ac Religionis socios, aut omnino laicos, aut ætate ac moribus juvenes,

juvenes, quique, ut ipsimet fatentur, nullam re minus, quam Ecclesiasticam vitam desiderio tanguntur: & denique, quod plane omni exemplo caret, pueris à Collegio recens eductis, nec sacris Ordinibus, ob immaturam aetatem, adhuc aptis Canonicatus & Dignitates conferuntur, nullam aut inveniendi Tyrocinij, aut emittendae Professionis impositam necessitate, quod plane nihil aliud est, quam Ecclesiam ab origine ac fundatione sua Regularem sine auctoritate Pontificis Ecclesiae Capitis ad conditionem saecularem reducere. Sed & illud ad malorum cumulum addidit, ut vid. major pars proventuum ad Capitulum Cathedrale spectantium in expensas plane inutiles consumerent, nullam ornametum Ecclesiae, nullam sublevandorum pauperum curam; imò ut omni obligatione pauperes adjuvandi deinceps absolverentur, Sententiam seu Arrestum à Majestatis Vestrae Consilio impetrarunt, quo Constitutio mea abolebatur; ea vero modicam aliquam eleemosynam indixerat ad solatium trium Parochiarum pauperum, unde mille & octingentarum librarum proventus legebantur. Quis umquam persuadere sibi potuisset, sub Principe, & Catholica Religione ac justitiam tam addicto, utramque tamen tam aperte, nulloque pudore, & tanto tempore violatam esse? Non omisit quidem preces lacrymasque miscere, ut remedium tot malis à Deo impetrarem; sed ne videar aut metu, aut negligentiam meis precibus defuisse, illud adjungo, ut throno etiam Majestatis Vestrae supplex ad volvar, eamque, quam maximam licet, veneratione ac demissione compellem, dignetur Ecclesiam Apamiensem aequè ac alias hujus Provinciae Dioeceses in hanc usque diem hactenus liberam, nativae ac Canonicae immunitati relinquere; nec patiatur Capitulum meum Cathedrale, quod hactenus cum tanta aedificatione ac

R r 3 fructu

allia
indicata
C. III
230

fructu vitam regularem duxit, ad sæcularem statum dilabi. Jubeat denique, juxta Apostolicas ac Canonicas Regulas, liberam mihi plenamque proventuum Episcopaliū administrationem restitui: nam si Regum Galliaē præcipua gloria ac decus fuit, ut in eorum sinu, quoties Episcopi affigerentur, tutam stationem ac asylum suis persecutionibus & ærumnis invenirent; cur sperare non liceat, Majestatem Vestram non permissuram, ut ego, quem semper testimonio etiam hujus Provinciaē fidelissimum habuit, deinceps calamitatibus premar? Caterum utcumq; res meæ cadant, numquam ego cessabo pro Majestatis Vestrae Episcopi, que Regia familia incolumitate Divinam Bonitatem implorare, eroque ad cineres usque. Apamijs 6. Junij 1678.

Majestatis Vestrae

*Humillimus & Obedientissimus
Servus*

Franciscus Episcopus Apamiensis

Documentum XXXIV.

Epistola D. Foncault Aquitaniae Praefecti ad
Reverendissimum & Illustrissimum Episcopum
Apamiensem.

A Montanban. 19. Febr. 1678.

Credidi mearum partium esse, Illustrissimæ & Reverendissimæ Dominationi Vestrae suggerere, crastina die, quæ vigesima est currentis mensis, dilationis à Senatu Regio concessa terminum expirare, quo Illustrissima Dominatio Vestra jubebatur in Camera Computorum Parisiensi juramentum fidelitatis suæ inscribendum emitte-
Pla-